

Kto ty jesteś?

Miesięcznik dla dzieci
nr 2 (52)
luty 2025

POLAK MAŁY

9 786177 234837

Drodzy!

Nie wiemy, w którym momencie trafi do Was ten numer, ale wiedzcie, że myśłami i sercem jesteśmy z każdym i każdą z Was. Czasy są trudne i niespokojne. Na pewno przeżywacie dużo trudnych emocji. Wierzmy, że macie wsparcie w waszych rodzinach i macie z kim porozmawiać o swoich przemyśleniach i obawach. Mamy nadzieję, że ten numer pozwoli Wam miło spędzić czas i oderwać się od bieżących wydarzeń.

Redakcja Kuriera Galicyjskiego

Ostatni i najkrótszy miesiąc zimy

Świat otulił śnieg ze szronem.
Nie będziemy siedzieć w domu!
Zdrowo mróz zaczerpnąć w płuca
I śnieżkami się porzucać!
Fajnie z góry mknąć na sankach,
lub w hokeja strzelać bramki.
Da ci zdrowie sport i ruch.
W zdrowym ciele – zdrowy duch.

M. Przewoźniak

Witajcie! To już luty – ostatni i najkrótszy miesiąc zimy. A czy wiecie, że to też czas, kiedy przyroda zaczyna się budzić do życia? Przyłoty skowronków zaczynają się już od połowy lutego. W drugiej połowie tego miesiąca pojawia się pierwsze klucze dzikich gęsi. W tym czasie przylecą też pierwsze mniejsze ptaki: drożdżiki, zięby, szpaki, pliszki siwe, sokół pustulka, dzięcioł zielony oraz kopciuszek, a do tundry odlecą jemiełuszki. Pamiętajcie, że można (i trzeba) nadal dokarmiać ptaki!

W początkach lutego miłosną pieśń rozpoczyna sikora bogatka, zaczynając okres godowy. Również pohukiwanie puszczyka oznajmi początek okresu godowego dla tego ptaka. Pod koniec miesiąca kuropatwy połączą się w pary, które utrzymają się nawet do końca lata. Wiewiórki też wyczuwają w lutym zmiany w przyrodzie i zaczynają łączyć się w pary na okres godów. Pod koniec lutego kruki mają zazwyczaj gotowe gniazda, a niekiedy rozpoczynają wysiadywanie jaj. Luty to miesiąc przelotów wron: te mieszkające od wiosny do jesieni u nas powrócą z Francji,

Niemiec, Hiszpanii, a rosyjskie, zimujące u nas, powędrują na północ i wschód.

Psy i koty też są bardziej ożywione, czują zbliżającą się wiosnę. Jeże pod koniec lutego też zakończą zimowy sen. W lesie też będą zmiany w ostatnich dniach lutego, kiedy jelenie zaczną zrzucać swoje poroże, które od razu zaczyna odrastać. W rzekach w lutym też dzieje się dużo dobrych rzeczy, ponieważ przystępują do tarła pstrągi tęczowe, głowacze, szczupaki i miętusy.

Trwa zima? Nie dajmy się zwieść pozorom – choć trzyma mróz i pada śnieg, to wiosna, nowe życie, już blisko. Przyroda to wie najlepiej.

Według J. Przeworskiej-Erazmus

Według tradycji 2 lutego na Ofiarowanie Pańskie (*Matki Bożej Gromnicznej*) mogą się obudzić (na krótko!) świstaki czy niedźwiedzie – poprawią swoje legowiska i wracają do snu. Tym to sposobem pokazują, że wiosna przyjdzie później. Jest to również dzień, w którym kończy się okres bożonarodzeniowy – przestajemy kołędować.

Na Gromniczną jest prześliczna sanna.

Przelata lasami z archaniołami Maryja Panna

Już gromnice – wilcze świece w chaszczech.

Podróżnych i sanie Maryja ochrania Niebieskim płaszczem.

Po ogień Twój święcony

Wiszący nad woskiem gromnic,

Przez las kołący i wyjące wilki,

Idę bez wszelkiej obrony (...)

Kazimiera Iłakowiczówna

Mądrość ludowa

Czasem się luty zlituje, że człek niby wiosnę czuje, ale czasem się tak zżyma, że człek prawie nie wytrzyma.

Gdy w Gromniczną jest ładnie, dużo śniegu jeszcze spadnie.

Kiedy w Gromniczną gęś chodzi po wodzie, to będzie na Wielkanoc chodzić po lodzie.

Gdy na św. Walenty mróz, chowaj sanie, szukaj wóz.

Na Gromnicę – masz zimny połowicę.

14 lutego – Dzień Świętego Walentego (Walentynki)

Wiesz, że dzisiaj jest święto miłości.
Dzień szacunku naszego bliźniego.
Zapamiętaj: miłość nie zazdrości,
nie zna gniewu i nie czyni złego.
Dzisiaj dla bliskich mamy upominki.
Mały prezent jest uczuć orędziem.
I choć jutro miną „Walentynki”,
nasza miłość na zawsze trwać będzie.

M. Przewoźniak

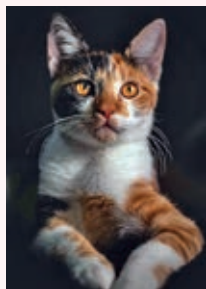
Zwykle z lutym kojarzą się nam Walentynki. Jest to święto zakochanych obchodzone 14 lutego. Walentynki swoją nazwę otrzymały z powodu św. Walentego, którego wspomina się w Kościele właśnie w tym dniu. W Polsce święto to stało się znane dopiero w latach 90. XX wieku, o wiele wcześniej świętowano je na Zachodzie, szczególnie w Wielkiej Brytanii oraz w Stanach Zjednoczonych. W tym dniu zakochani wręczają swoim wybrankom drobne upominki.

17 lutego – Dzień kota

Takie ma oczy,
takie ma wąsy,
taki ma nos,
pazurkami drapie i myszy łapie.
Wchodzi na płot nazywa się... KOT.

Czy wiesz, że...

– **Kotowate, koty** (*Felidae*) to rodzina ssaków, która liczy dziś **45 gatunków**.

– Wszystkie kotowate mają zgrabne ciało, gibki tułów, długi ogon, okrągłą głowę, palochodne kończyny, przednie 5-palczaste, tylne 4-palczaste, chowane pazury (za wyjątkiem geparda). Ciało pokryte miękką sierścią. Sierść zwykle krótka, miękka i gęsta.

– Kotowate są obecne na wszystkich kontynentach świata za wyjątkiem Australii i Antarktydy. Zamieszkują lasy i zarośla, stepy i pustynie. W zależności od gatunku prowadzą nocny lub dzienny tryb życia.

– Koty potrafią poruszać się bezgłośnie. Kryją się w koronach drzew, szczelinach skalnych, norach innych ssaków, dziuplach. Zwykle poruszają się wolno i majestatycznie,

ale potrafią szybko biegać. Mogą skakać na odległość, która kilkakrotnie przekracza ich długość. Dobrze pływają. Świetnie wspinają się na drzewa.

– Polując skradają się pod wiatr do ofiary lub czatują przy wodopojach albo szlakach. Ofiary starają się dopaść w kilku susach. Pościg stosuje tylko gepard. Nie powracają do nie zjedzonych resztek.

– Tworzą niewielkie grupy rodzinne, żyją w parach albo samotnie.

– Są najlepiej przystosowane do polowania na ssaki i ptaki, które stanowią podstawę ich pokarmu.

– Dość łatwo się oswajają. Koty domowe są związane od bardzo dawna z człowiekiem (ponad 2000 lat), istnieje wiele ras kota domowego.

ŻBIK

RYŚ

Kocia Banda i wielka zagadka (bajka)

Dawno, dawno temu, w małym miasteczku żyła grupa uroczych kotków. Były to: Mru, Fifi, Koko i Leo. Każdy dzień spędzały na zabawach i psotach. Mru był odważnym przywódcą, Fifi kochała śpiewać, Koko był najmniejszy i bardzo sprytny, a Leo uwielbiał wspinać się na drzewa.

Pewnego dnia, podczas zabawy w starej szopie, kotki natrafiły na coś niezwykłego. Była to stara, zakurzona mapa! „To musi być mapa skarbów!” – zawołał Mru z błyszczącymi oczami. (...)

Mapa zaprowadziła kotki do wielkiego, starego drzewa na skraju lasu. Pod drzewem znaleźli pierwszą wskazówkę – była to kartka z rysunkiem sowy. „Musimy znaleźć tę sowę” – powiedział Leo, patrząc na mapę.

Kocia Banda wyruszyła do tajemniczego lasu. (...)

„Witajcie, młode kotki” – powiedziała sowa, spoglądając na nich swoimi wielkimi,

mądrymi oczami. „Szukacie skarbu? Aby iść dalej, muszę wam zadać zagadkę. (...) Moja zagadka brzmi tak:

Nie śpiewa,
choć ma skrzydła,
Nocy władca,
w dzień się skrywa.
Mądrość niesie
w swych oczach,
Kto to taki,
przyjaciele?”

Kotki zamyśliły się głęboko. (...) Koko, który zawsze miał bystre oko, spojrzał na sowę i nagle się rozjaśnił. „Już wiem! To przecież sowa! Ma skrzydła, nie śpiewa jak ptaki, jest mądra i widzimy ją głównie nocą!”

Sowa uśmiechnęła się mądrze. „Brawo, mały Koko! Rozwiązaliście moją zagadkę. Teraz możecie iść dalej”. Sowa wskazała im kierunek swoimi skrzydłami. „Podążajcie w stronę jaskini, tam czeka na was kolejna wskazówka”.

Kotki podziękowały sowie i ruszyły w dalszą drogę, pełne nadziei i ekscytacji. (...) W głębi jaskini spotkały mądrego rysia, siedzącego na skale. Jego futro lśniło w świetle kryształów, a oczy błyszczały inteligencją.

„Witajcie, odważne kotki” – powiedział ryś, jego głos był głęboki i spokojny. „Aby przejść

dalej, musicie rozwiązać trzy zagadki. Każda z nich będzie trudniejsza od poprzedniej. Jesteście gotowi?"

Kotki skinęły głowami, wiedząc, że muszą współpracować, aby osiągnąć cel.

Ryś zadał pierwszą zagadkę:

„Jestem woda, ale nie płynę,
Jestem zimna, lecz nie zima.
Co to jest?"

(...) Koko nagle zawołał: „Już wiem! To lód! Lód to woda, która nie płynie i jest zimna!"

Ryś uśmiechnął się. „Dobrze (...) Teraz druga zagadka:

„Co to jest: latem nosi zieloną suknię,
A zimą stoi bez ubrania?
Rośnie, ale nie chodzi".

Kotki myślały intensywnie. Leo powiedział: „Latem jest zielone, a zimą nie ma liści... To drzewo!" Mru przytaknął: „Tak, to musi być drzewo!"

Ryś skinął głową. „Doskonale. Teraz czas na ostatnią, najtrudniejszą zagadkę:

„Mam klucze, ale nie mogę otworzyć drzwi,
Śpiewam, chociaż nie mam ust.
Co to takiego?"

Kotki były zdezorientowane. „Klucze, które nie otwierają drzwi? Śpiewa, chociaż nie ma ust?" – zastanawiał się Mru. Fifi nagle przypomniała sobie coś, co kiedyś widziała. „To mogą być skrzypce! Skrzypce mają klucze,

które służą do strojenia i śpiewają piękne melodie, chociaż nie mają ust!"

Ryś uśmiechnął się szeroko. „Świetnie! Odpowiedź brzmi: skrzypce. Rozwiązaliście wszystkie zagadki. Jesteście naprawdę mądre i odważne".

W nagrodę ryś pokazał im ukryte przejście, które prowadziło do niewielkiej, ukrytej komnaty. W środku, na podwyższeniu, leżała starożytna księga, której strony były złoczone, a okładka lśniła tajemniczym blaskiem.

„To jest magiczna księga przygód" – powiedział ryś. „Zawiera opowieści o najwspanialszych wyprawach, jakie kiedykolwiek miały miejsce. Teraz należy do was. Czytajcie ją, ucztujcie się z niej i dzielcie się swoimi przygodami".

Kotki były zachwycone. Podziękowały rysiewi i wróciły do domu. (...) Były pełne radości i dumy z tego, co odkryły. (...) Kocia Banda nie mogła się doczekać kolejnych przygód. Dzięki historii z magicznej księgi, mieli mnóstwo pomysłów na nowe wyprawy. „Nasze przygody dopiero się zaczynają!" – powiedział Mru, patrząc w przyszłość z nadzieją i ekscytacją.

Tłusty czwartek

Kiedy na horyzoncie jawił się już koniec karnawału, a rozpoczynać się miał Wielki Post, nachodził czas ostatków. Ostatnie dni zapustów, zwane też mięsopustem, stały pod znakiem wybitnie hucznych zabaw. Wszak skoro post już za rogiem, trzeba było wybawić się na zapas! Tydzień przed postem ma tradycyjnie miejsce Tłusty Czwartek, który kojarzy się z tłustymi pączkami.

Tłusty czwartek – ostatni czwartek przed wielkim postem w kalendarzu chrześcijańskim. Znany także jako zapusty, mięsopust, karnawał. Tłusty czwartek rozpoczyna ostatni tydzień karnawału. Tłusty czwartek – ostatni czwartek przed wielkim postem w kalendarzu chrześcijańskim. Tłusty czwartek w tym roku wypadnie wyjątkowo późno, bo dopiero **27 lutego**, a karnawał zakończy się pięć dni później, w przypadające 4 marca *ostatki*. Wszystko ze względu na późną tegoroczną Wielkanoc, która zawsze wyznacza datę początku Wielkiego Postu.

Tradycja tłustego czwartku w Polsce sięga czasów przedchrześcijańskich i jest związana

z pożegnaniem zimy. Z czasem, wraz z rozwojem chrześcijaństwa, zyskała nowy wymiar jako ostatni dzień radości przed okresem postnym.

Zwyczaj jedzenia pączków w tłusty czwartek sięga XVII w. Wcześniej w tłusty czwartek nie jedzono pączków na słodko, ale ze skwarkami, słoniną lub mięsem.

Tłusty czwartek jest raz w roku, ma ten dzień mnóstwo uroku, bo wtedy można się objadać, lukier i cukier puder podkraść. Kruche faworki, tłusciutkie pączki, pchają się same do każdej rączki. Życzę ci wszystkiego słodkiego, objadaj się do rana białego!

Ojoj! Żadna to sztuka wejść do cukierni i kupić gotowe pączki i faworki. Ale przygotować z mamą czy babcią chrusty w domu, to już jest wyzwanie! Proponuję przepis, który jest prostszy od klasycznego, a na pewno będziecie dumni z przygotowanych osobiście (w obecności osoby starszej!) chrustów, posypanych cukrem pudrem.

Przepis:

Chrusty przygotowywane według klasycznego przepisu na faworki, są bardzo czasochłonne. Aby przyspieszyć cały proces, możesz wykorzystać gotowe ciasto francuskie. Faworki będą równie pyszne, a w dodatku mniej kaloryczne – nie wymagają smażenia, można je upiec w piekarniku.

1. Arkusz ciasta francuskiego rozwiń i pokrój na paski o szerokości 1–1,5 cm.

2. Następnie każdy pasek skróć – dopasuj go do długości, jaką mają mieć pojedyncze faworki

z ciasta francuskiego. Możesz podzielić każdy pasek na 2–3 części.

3. Na środku każdego paska ciasta, wykonaj nacięcie. Potem jeden koniec paska przewijaj przez nacięcie – dokładnie w taki sposób, jak zaplata się klasyczne faworki.

4. Blachę wyłóż papierem do pieczenia, a piekarnik rozgrzej do 200 stopni C.

5. Do blaszki powkładaj faworki.

6. Żółtko roztrzep z odrobiną wody, wysmaruj wierzch faworków z ciasta francuskiego.

7. Piecz przez około 15 minut.

8. Po wystudzeniu oprósz cukrem pudrem.

Z przymrużeniem oka...

Pączek za pączkiem tak dzień się toczy,
Wszędzie je widzą dziś moje oczy.
Zjem ich ze sto, a może i dwieście,
Choć już nie mogę, chcę jeszcze i jeszcze.
Nic nie poradzę, taka ma rola,

Zniknęła dzisiaj pączkowa kontrola.
Dziś tłusty czwartek, więc
sobie pozwolę,
Zjem, ile zdołam, taką mam rolę.

Marek Trawski

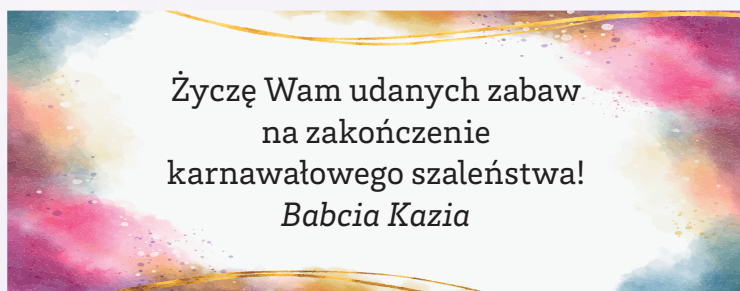

Więc załóż strój,
Postać swoją zmień,
Niech dzisiaj nikt
Nie pozna cię.

Kręć się, podryguj, w rytm się wczuj,
Na pewno znajdziesz taniec swój.

Daj porwać się w rytm samby, cza-czy,
Każdy jak umie, jak chce – tańczy.
Baw się i tańcz,
Śmiej się i klaszcz
Dopóki jeszcze
Siły masz!

Agata Dziechciarzyk

Życzę Wam udanych zabaw
na zakończenie
karnawałowego szaleństwa!
Babcia Kazia

Pismo jest redagowane przez zespół „Kuriera Galicyjskiego”.
Adres do korespondencji: Kurier Galicyjski – Kto ty jesteś?
Lwów 79057, Ukraina, Львів 79057
ul. Melnyka 22/3, вул. Мельника 22/3
telefon redakcji: +38 0980712564
e-mail: nowykuriergalicyjski@gmail.com
Wydawca Stowarzyszenie „Kurier Galicyjski”.
Видавця ГО „Кур’єр Галицький”.
Свідоцтво про державну реєстрацію Серія KB № 24707-14647 P
видане Державною Реєстраційною Службою України 17.02.2021 р.
Świadectwo rejestracji: seria KW nr 24707-14647 R wydane przez
Państwową Rejestracyjną Służbę Ukrainy 17.02.2021.
Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Stowarzyszenia „Kurier Galicyjski”.

Projekt finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu
pn. Polonia i Polacy za Granicą 2023 ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów
 Projekt „Profesjonalne media na Ukrainie 2023-2025”
realizowany przez Fundację Wolność i Demokracja.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być stosowana z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych

 Wszelkie prawa zastrzeżone. Wszelkie prawa zastrzeżone. Wszelkie prawa zastrzeżone. Wszelkie prawa zastrzeżone. Wszelkie prawa zastrzeżone.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora (autorów) i nie może być identyfikowana z oficjalną pozycją Ministerstwa Zakorodnonnih Spraw Poljski

Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji i o posiadaczach praw – Stowarzyszenie „Kurier Galicyjski”.

Drukarnia ТОВ „Прес Медіа Сервіс”, Lwów, ul. Koszycia 7/29

Kod prenumeraty
УКРПОШТА
68416
46299

